

Az Országos Doktori Tanács javaslata a Nemzeti Erőforrás Minisztérium számára a nemzeti felsőoktatási törvény (Ftv.) doktori képzést érintő egyes pontjainak alkalmazására, illetve a doktori képzést és a fokozatszerzést szabályzó kormányrendelet ezekre utaló részeinek megfogalmazására.

1. A doktori tanács és a doktori bizottságok összetétele

az Ftv. 16. § (5) javasolt kiegészítése a kormányrendeletben

A doktori tanács tagjainak, valamint a szigorlati és a bíráló bizottságok tagjainak kiválasztásakor biztosítani kell, hogy legalább 30%-ban legyenek olyan külső tagok, akik az érintett felsőoktatási intézménnyel nem állnak közalkalmazotti jogviszonyban. A szigorlati és a bíráló bizottságok elnöke csak az adott felsőoktatási intézmény egyetemi tanára vagy professzor emeritusa lehet.

16. § (5)

A doktori képzés szervezése és a doktori fokozat odaítélése (a továbbiakban: doktori eljárás) a felsőoktatási intézmény doktori tanácsának joga. Az intézmény doktori tanácsa tudományterületenként – ezen belül a felsőoktatási intézmény doktori szabályzatában meghatározott tudomány-, illetve művészeti ágakban – tudomány-, illetve művészeti ági doktori tanácsot hozhat létre. A doktori tanács valamennyi tagjának – a doktorandusz képviselők kivételével – tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

110. § (1) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendelettel szabályozza...

4. b) a doktori iskola létesítésének eljárási rendjét és feltételeit, a doktori iskola tagságára és szervezetére, a doktori tanács számára biztosított hatáskörre, a doktori tézisek, a doktori értekezés nyilvánosságára, a doktori fokozatszerzési eljárásra vonatkozó általános szabályokat, a doktori fokozat megszerzésének feltételeit.

2. Habilitációs bizottság

javasolt megfogalmazás a kormányrendeletben

A habilitációs eljárást a felsőoktatási intézmény habilitációs bizottsága folytatja le. Tagjai kizárólag

- egyetemi tanárok, vagy
- habilitált docensek, habilitált magántanárok, vagy
- „tudomány doktora” tudományos fokozattal, illetve az „MTA doktora” címmel

rendelkező személyek lehetnek.

A habilitációs bizottság tagjainak kiválasztásakor biztosítani kell, hogy legalább 30%-ban legyenek olyan külső tagok, akik az érintett felsőoktatási intézménnyel nem állnak közalkalmazotti jogviszonyban. Az intézmény doktori bizottsága és habilitációs bizottsága összevonható, ha a tagok a fenti feltételeknek eleget tesznek (a doktori bizottság doktorandusz képviselője a habilitációs döntésekben nem vesz részt).

108. § (7)

habilitáció: a habilitáció az oktatói és az előadói képesség, valamint a tudományos teljesítmény intézményi megítélése,

110. § (1) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendelettel szabályozza...

25. a habilitációs eljárás rendjét.

3. Egyéni felkészítés

az Ftv. 53. § (1) javasolt kiegészítése a kormányrendeletben

Egyéni tanterv szerinti felkészítés a témavezető kérésére, a Doktori Iskola Tanács támogatásával az Egyetemi Doktori Tanács engedélyével lehetséges.

53. § (1)

A doktori képzés a tudományterület sajátosságaihoz és a doktorandusz igényeihez igazodó egyéni vagy csoportos felkészítés keretében folyó képzési, kutatási és beszámolási tevékenység. Doktori képzésben az vehet részt, aki mesterfokozatot szerzett.

110. § (1) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendelettel szabályozza ...

4. ... a doktori képzés szabályait

4. Egyéni felkészülő

az Ftv. 53. § (2) harmadik mondatának javasolt átfogalmazása és kiegészítése

A fokozatszerzésre egyénileg felkészülő¹ – aki nem vett részt a doktori képzésben – csak akkor indíthat fokozatszerzési eljárást, ha mesterfokozatot szerzett, valamint a szigorlat és a nyilvános védés kivételével teljesítette a fokozatszerzés 53. § (5) követelményeit.

53. § (2)

A doktori képzést követően a doktori fokozatot külön fokozatszerzési eljárás keretében lehet megszerezni. A doktori fokozatszerzési eljárásban részt vevő a doktorjelölt. Doktorjelölt lehet az is, aki nem vett részt a doktori képzésben, a fokozatszerzésre egyénileg készült fel, feltéve, hogy mesterfokozatot szerzett, és teljesítette a doktori képzés követelményeit. Ha a doktorandusz a képzési időn belül megkezdi a fokozatszerzési eljárást, akkor a hallgatói jogviszonya mellett egyidejűleg doktorjelölt is.

5. Teljes idejű képzés és részdíós képzés

az Ftv. 17. § kategóriáinak alkalmazása a doktori képzésre vonatkozóan (kormányrendelet)

Teljes idejű képzésben vesz részt minden olyan doktorandusz, aki a felsőoktatási intézményben, vagy a vele együttműködési megállapodást kötött intézményben² folyó képzésen vesz részt.³

Részdíós (levelező) képzésben vesz részt az a doktorandusz, akinek rendszeres mindennapi tevékenysége⁴ (munkaköre) nem kapcsolódik közvetlenül kutatási témájához.

17. §

(1) A felsőoktatásban a képzés megszervezhető teljes idejű képzésként, részdíós képzésként, továbbá távoktatásként. A teljes idejű képzés félévenként legalább háromszáz tanórából áll.

(2) A teljes idejű képzést a nappali képzés munkarendje szerint heti öt naptól álló tanítási hét keretében, a munkanapokon kell megszervezni. E rendelkezésektől a felsőoktatási intézmény hallgatói önkormányzatának egyetértésével el lehet térni.

(3) A részdíós képzés lehet esti vagy levelező képzés munkarendje szerint szervezett képzés. A részdíós képzés időtartama – kivéve a szakirányú továbbképzést – a teljes idejű képzés tanóráinak legalább harminc, legfeljebb ötven százaléka lehet. A szakirányú továbbképzés időtartama a teljes idejű képzés tanóráinak legalább húsz, legfeljebb ötven százaléka lehet.

6. Doktori képzés önköltsége együttműködési megállapodást kötött intézményben

az Ftv. 46. § (1) kategóriáinak alkalmazása a doktori képzés olyan esetére, amikor a kutatás feltételeit az együttműködő intézmény biztosítja

A doktori képzésre együttműködési megállapodást kötött intézményben folyó teljes idejű doktori képzés esetén a 46. § (1) –ben megjelölt önköltséget a doktori iskola tanácsa javaslatára a felsőoktatási intézmény elengedheti.⁵

46. § (1)

A költségviselés formája szerint a felsőoktatási képzésben részt vevő lehet

- a) magyar állami ösztöndíjjal támogatott hallgató,
- b) magyar állami részösztöndíjjal támogatott hallgató,
- c) önköltséges hallgató

---

¹ "Utcáról jött", kész dolgozattal.

² Tipikusan: MTA kutatóintézet, egészségügyi intézmény, K+F tevékenységet folytató cég.

³ Az Ftv. félévente legalább 300 tanórát tartalmazó képzést tekint *teljes idejűnek*. A doktorandusz képzésnél ez irreálisan sok direkt tanóra, ide kellene érteni a kutatási vagy alkotó tevékenységet is (illetve az együttműködő intézményben folytatott tevékenységet, akár mint kutatás vagy alkotás, akár mint szakmai gyakorlat).

⁴ Pl. középiskolás tanár, hivatalnok, vállalkozó.

⁵ Pl. MTA kutatóintézeti *teljes idejű képzés* esetén, amikor a kutatás feltételeit a kutatóintézet biztosítja.